

Forfatter: Schack, Hans Egede

Titel: Udrag fra Phantasterne

Citation: Schack, Hans Egede: "Phantasterne", i Schack, Hans Egede: *Phantasterne*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1993, s. 93. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schackval-shoot-idm140004319557904/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Phantasterne

de blive deres Herskerinde: – mine Hunde vare jo ligeledes saa venlige mod den unge Frøken; maaskee, – ja Gud give, at det kunde tænkes! – –

Saaledes vil jeg have mit første Møde med Therese. Efter fire Dages Forløb reiser hun bort; men ligesom jeg længes saa inderlig efter hende, saaledes tænker hun ogsaa paa mig; og fjorten Dage efter besøge de mig paany paa Tilbagereisen. – Og da de saa igjen forlade mig, have vi smukt Veir: Skoven seer festlig ud, og alle Træerne have pyntet sig med den fineste Rim. Men det stunder ogsaa mod en dobbelt Fest: om faa Dage have vi Juul; og den fine deilige Fe har naadig nedlædt sig til den unge Jæger og er bleven hans Elskede.

Den 12. Mai.

Nu er Christian kommen til Byen for at blive her i dette sidste Halvaar før Examen. Jeg var meget glad ved at see ham, men det var dog ikke ganske som før. Han fortæller mig rigtignok endnu Alt, hvad han tænker, men jeg kan slet ikke tale til ham om mig og Therese. Statskalenderen havde han med sig, og det er mærkværdigt, hvorledes han nu kan faae ud af den Alt, hvad han vil. – Iøvrigt blev jeg ganske forundret, da han igaar kom og sagde til mig: »Hør Conrad, jeg har Noget at bede Dig om!« Da jeg opfordrede ham til at sige, hvad det var, udbød han endelig efter noget Omsvøb:

»Jeg vil bede Dig om at afstaae mig Frisenborg.«

»Frisenborg!« udtraabte jeg.

»Ja,« svarede han, »Du husker jo nok, at Du fik det paa din Part en Gang ude paa Poulsminde; og nu generer det mig bestandig. – Jeg skal sige Dig, jeg har nu ved Hjælp af Statskalenderen faaet det saaledes, at jeg er bleven Besidder af alle de 4 jydskes Grevskaber; hvormed iøvrigt ogsaa, efter et Arrangement, jeg har faaet bragt istand, følge de fire Palais'er paa Amalienborg. Men nu foresvæver det mig altid, at Du dog egenlig dengang blev den rette Eier af Frisenborg, og det generer mig, som sagt, en hel Del.«

»Men generer det Dig da ikke, at Grev Friis er den rette Eier?«

»Nei, det bryder jeg mig ikke om: det kommer ikke mig ved. Men med Dig er det en anden Sag.«

»Nu ja, Christian! Naar Du har de tre andre, saa vil jeg ikke forhold-

de Dig det fjerde. Men hvad har Du nu egentlig isinde med alle de jydsk Grevskaber?»

«Jo, det skal jeg sige Dig. – det har jeg allerede saa temmelig paa det Rene. Om Vinteren vil jeg boe paa Frisenborg som det ældste og fornemste: det skal være mit egenlige Hjem. Efteraaret derimod vil jeg tilbringe paa Lindenberg især for Jagtens Skyld; der er den store Vildmose, hvor der er saadan en Mængde af alt Slags Vildt, og især en udmærket Fuglejagt: det var der, som Du nok veed, at man endnu i Aaret 1772 skød Ulve; og det er jo ikke umuligt, at der endnu, alledybest inde i Mosen, kunde luske en og anden omkring. – Naar Foraaret kommer, reiser jeg derimod til Schackenborg, der ligger saa sydlig nede i det Slesvigske, at hvor det derfor bliver Foraar en 14 Dage tidligere end de andre Steder. Sommeren bliver altsaa tilbage til Fussingø, som jo ogsaa er et dejligt Sted at passere sin Sommer paa.

Hele Tilstanden paa mine Godser skal iøvrigt være fortræffelig. Mine egne Jorder dyrkes efter de bedste og nyeste Regler, og paa Fussingø vil jeg have et Agerdyrkningsinstitut, til stort Gavn baade for mine egne Grevskaber og for hele Landet. Bønderne skulle alle være hoverifrie og have Fæste paa meget billige Vilkaar. Deres Gaarde skal være de smukkeste i Landet og omtrent være ens allesammen, f.Ex. have mørkegrønne Vinduer og Porte, og ellers ligne hverandre; desuden skal jeg faae dem til at dyrke deres Jorder godt og anlægge Haver baade ved Gaardene og Husene. – Paa Schackenborg vil jeg have en udmærket Malerisamling; paa Frisenborg og Lindenberg derimod Bibliotheker med mange fortrinlige Bøger og Haandskrifter og gammeldags hvælvede Læsestuer til at studere i. Alle Videnskabsmænd blive naturligviis godt modtagne; og naar vi have læst, skal vi leve lystig og gjøre Toure om paa Godserne. Selv vil jeg især sysselsætte mig med vort Folkeliv og dets Historie, som man jo nu læser og hører er det Allervigtigste at faae ordenlig behandlet. Jeg vil opspore gamle Melodier og Viser omkring hos Bønderne, førend det bliver for sent. «Thieles Danske Folkesagn» vil jeg være den, som har samlet og udgivet med oplysende Bemærkninger; jeg vil ogsaa skrive gode Folkeskrifter, og endelig vil jeg være Forfatter til Blichers Noveller: de kunde just passe godt til at være forfattede af en ung Godseier i Jylland. Jeg vil da lade dem udkomme i smaa Bind, f.Ex. tre Noveller ad Gangen: saa kunde der i nogen Tid komme et Bind ved Nytaar og et i Mai; dette sidste kunde da være Foraarets Nytaarsgave.